

Την κοίμηση του «Φωτιστή των Σλάβων» Αγίου Κυρίλλου τίμησαν οι Βούλγαροι

[Πατριαρχία / Πατριαρχείο Βουλγαρίας](#)

Την κοίμηση του Αγίου Ισαποστόλου Κυρίλλου (Κωνσταντίνου του Φιλοσόφου), αδελφού του Μεθοδίου και φωτιστή των Σλάβων, τίμησε όπως κάθε χρόνο την 14η Φεβρουαρίου η Ορθόδοξη Εκκλησία στη Βουλγαρία.

Επιμέλεια-Μετάφραση: Ευγενία Δίτσα

Προς τιμήν της εορτής, με την ευλογία του Μακαριωτάτου Πατριάρχη Βουλγαρίας κ.κ. Νεοφύτου, τελέστηκε αρχιερατική Θεία Λειτουργία στον ναό των Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου της Σόφιας επί της οδού Γ. Ουάσιγκτον.

Της πανηγυρικής λειτουργίας προέστη ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Λευκουπόλεως (Μπελογκράντσκ) κ. Πολύκαρπος. Μετά το πέρας της, ο Επίσκοπος χαιρέτησε τους κληρικούς και το ποίμνιο εκ μέρους του Μακαριωτάτου και υπενθύμισε σε

όλους την υπέροχη ζωή, τα κατορθώματα και το ισαποστολικό έργο του Αγίου Κωνσταντίνου-Κυρίλλου του Φιλοσόφου, όπως ονομάζεται στην Βουλγαρία.

«Με τις πρεσβείες του πνευματικού μας παιδαγωγού, Αγίου Κωνσταντίνου-Κυρίλλου του Φιλοσόφου, ο Θεός να βοηθά και να ευλογεί τις μέρες μας με χαρά και ειρήνη, γεμίζοντάς τις με ευγνωμοσύνη. Ας αγωνιζόμαστε όχι μόνο για κοσμικές αλλά και για πνευματικές ελευθερίες. Ας πορευτούμε με τον τρόπο του παιδαγωγού μας και ενθυμούμενοι τις πράξεις και τους μαθητές του, ας τον ευχαριστούμε πάντα, ζώντας όπως έζησε κι εκείνος, με πίστη, ελπίδα και αγάπη στην αρετή και στην απόκτηση χάρης με τη χάρη του Θεού», είπε στην ομιλία του ο Επίσκοπος.

Ο μοναχός Κύριλλος, ο οποίος ονομαζόταν Κωνσταντίνος πριν γίνει μοναχός, γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη.

Διαβάστε λεπτομέρειες για τη ζωή του:

Οι «Απόστολοι των Σλάβων» αδελφοί Μεθόδιος, κατά κόσμο Μιχαήλ, και Κωνσταντίνος με το μοναστικό όνομα Κύριλλος έζησαν στις αρχές του 9ου αιώνα. Ο Κύριλλος και ο Μεθόδιος υπήρξαν κληρικοί, λόγιοι και ιεραπόστολοι από τη Θεσσαλονίκη. Τιμώνται δε από την Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησία ως άγιοι και ισαπόστολοι, ενώ είναι αυτοί που θεωρούνται υπεύθυνοι για τον εκχριστιανισμό των Σλάβων και τη δημιουργία γραφής για τη σλαβική γλώσσα. Ο Κωνσταντίνος, που πήρε το μοναστικό όνομα Κύριλλος λίγες μέρες πριν από την κοίμησή του, γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη πιθανόν το 827.

Οι δύο άγιοι υπήρξαν δύο από τα επτά συνολικά παιδιά της οικογένειας του στρατιωτικού Λέοντα και έζησαν στην πόλη της Θεσσαλονίκης. Ο πατέρας τους υπηρετούσε στη Θεσσαλονίκη ως δρουγγάριος, δηλαδή ως χιλιάρχος, και μετά το πέραςμα αρκετών χρόνων προβιβάστηκε σε στρατηγό. Τότε συγκέντρωσε στα χέρια του την πολιτική και τη στρατιωτική εξουσία της Μακεδονίας, αποκτώντας κύρος και δύναμη.

Η οικογένειά τους, εάν και ήταν εύπορη και ανήκε στην ανώτερη κοινωνική τάξη, παρόλα αυτά ήταν πιστή στον Τριαδικό Θεό. Οι γονείς ήταν άνθρωποι ενάρετοι και φρόντιζαν όχι μόνο να μορφώσουν τα παιδιά τους αλλά και να τους καλλιεργήσουν στην ψυχή τους το θείο φόβο. Έτσι συχνά ολόκληρη η οικογένεια επισκέπτονταν τους διάφορους ναούς της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας και τα μοναστήρια της, για να παρακολουθήσουν τις θείες ακολουθίες, να προσευχηθούν και να συμμετέχουν στα θεία μυστήρια.

Τα δύο αδέλφια, όπως προαναφέρθηκε, έλαβαν σπουδαία μόρφωση. Μιλούσαν την

ελληνική, ενώ είχαν σπουδάσει, τη σλαβική, την εβραϊκή, τη συριακή και την αραβική γλώσσα. Η γνώση αυτών των γλωσσών τούς διευκόλυνε στη μετέπειτα διακονία τους. Ο Μεθόδιος, μάλιστα, είχε λάβει και ειδική εκπαίδευση, γιατί προοριζόταν για διοικητικός αξιωματούχος. Τη θέση αυτή την υπηρέτησε μάλιστα για μικρό χρονικό διάστημα ως διοικητής σκλαβηνίας, «διοικητής σλαβικής τινος ηγεμονίας», περιοχής που ζούσαν Σλάβοι. Η θέση του αυτή συνέβαλε σε σημαντικό βαθμό στη βελτίωση των γνώσεων της σλαβικής γλώσσας αλλά και των διαφόρων διαλέκτων της. Γρήγορα, όμως, αντιλήφθηκε ότι εκείνο που τον ευχαριστούσε δεν ήταν μία τέτοια καριέρα αλλά το να βρίσκεται συνεχώς σώματι και πνεύματι κοντά στο Θεό. Έτσι αποσύρθηκε σε μοναστήρι κοντά στον Όλυμπο της Βιθυνίας, όπου και εκάρη μοναχός. Το όρος αυτό ήταν τότε ό,τι αργότερα έγινε ο Άθως, δηλαδή όρος των μοναχών. Εγκαταστάθηκε, λοιπόν, σε ένα από τα μοναστήρια της περιοχής και επιδόθηκε με ζήλο στην άσκηση, την προσευχή και τη μελέτη της θεολογίας.

Ο Κωνσταντίνος, σε ηλικία 14 ετών, όταν πέθανε ο πατέρας του, γνώριζε από μνήμης τα συγγράμματα του αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου. Αργότερα πήγε στην Κωνσταντινούπολη για να συνεχίσει τις σπουδές του στο Πανδιδακτήριο της Μαγναύρας, το οποίο μόλις τότε είχε επανιδρυθεί και λειτουργούσε υπό τη διοίκηση του διακεκριμένου επιστήμονα Λέοντα του Μαθηματικού, πρώην αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης. Φιλοξενούνταν στην πρωτεύουσα και είχε ως κηδεμόνα τον λογοθέτη του δρόμου, δηλαδή πρωθυπουργό, Θεόκτιστο, που ήταν συγγενής του. Κοντά στο Λέοντα και το Φώτιο σπούδασε γεωμετρία, αστρονομία, μουσική, ρητορική, φιλολογία, διαλεκτική και φιλοσοφία. Ιδιαίτερη επίδοση είχε στη γλωσσομάθεια. Έμαθε, λοιπόν, να μιλάει άριστα εκτός από την ελληνική γλώσσα άλλες έξι γλώσσες: λατινικά, αραβικά, εβραϊκά, συριακά, σαμαρειτικά και χαζαρικά – τουρκικά. Η αγάπη και εκείνου προς το Θεό ήταν μεγάλη. Έτσι χειροτονείται ιερέας στην Κωνσταντινούπολη. Παράλληλα εργάζεται ως βιβλιοθηκάριος του Πατριαρχείου και υπήρξε μαθητής του Μεγάλου Φωτίου. Μάλιστα διαδέχθηκε το Φώτιο στη σχολή, όταν ο τελευταίος διορίστηκε πρωτοσπαθάριος στις υπηρεσίες του παλατιού. **Δίδαξε Φιλολογία, Φιλοσοφία και Θεολογία στο Πανεπιστήμιο της Μαγναύρας με μεγάλη επιτυχία. Για το λόγο αυτό του αποδόθηκε το προσωνύμιο Κωνσταντίνος ο Φιλόσοφος.**

Η παραμονή του Κωνσταντίνου στην Κωνσταντινούπολη διήρκεσε έως το 856. Τη χρονιά εκείνη, ο προστάτης του λογοθέτης του Θεόκτιστος, δολοφονήθηκε από το Βάρδα. Τότε ο Κωνσταντίνος αναγκάστηκε να αφήσει την πρωτεύουσα και να πάει στη μονή του όρους Ολύμπου της Βιθυνίας, στην οποία είχε καταφύγει νωρίτερα ο αδερφός του ο Μεθόδιος. Ούτε, όμως, και η διαμονή του εκεί επρόκειτο να διαρκέσει αρκετό καιρό. Η άνοδος του Φωτίου στον πατριαρχικό θρόνο

σηματοδότησε μία νέα και πιο δραστήρια περίοδο στη ζωή του Κωνσταντίνου. Ο Φώτιος γνωρίζοντας τις ικανότητες του Κωνσταντίνου, ήξερε ότι είχε όλες τις ικανότητες για τη διάδοση του χριστιανισμού σε άλλους όμορους λαούς της αυτοκρατορίας.

Έτσι ο Κωνσταντίνος θα πρωταγωνιστήσει σε ένα σπουδαίο κεφάλαιο της Βυζαντινής αυτοκρατορίας, τις ιεραποστολές, με σκοπό τη μεταλαμπάδευση της αμώμητης ορθόδοξης χριστιανικής πίστης στους Σλάβους.

Εξάλλου, ο ηγεμόνας της Μοραβίας Ραστισλάβος εκείνη την περίοδο είχε να αντιμετωπίσει και να εξουδετερώσει το θανάσιμο κλοιό που δημιούργησε η φραγκοβουλγαρική συνθήκη. Δυστυχώς για εκείνον απέτυχε να εξασφαλίσει τη συμπαράσταση του Πάπα Νικολάου του Α΄. Έτσι, μην έχοντας άλλη επιλογή στράφηκε για βοήθεια στους βυζαντινούς (862) . Το αίτημά του ήταν διπλό, η συμμαχία του Βυζαντίου και η αποστολή ορθόδοξων διδασκάλων, για να κηρύξουν το χριστιανισμό στη σλαβική γλώσσα . Στο σημείο αυτό πρέπει να υπογραμμιστεί ότι πολλοί υπήκοοι της Μοραβίας είχαν ασπαστεί το χριστιανισμό.

Ο αυτοκράτορας Μιχαήλ Γ΄ (842-867), ο πατριάρχης Φώτιος (858-867) και ο Καίσαρας Βάρδας αντιλήφθηκαν γρήγορα ότι το αίτημα αυτό ήταν μία σπουδαία ευκαιρία για την θωράκιση με ειρηνικό τρόπο των συνόρων της Αυτοκρατορίας . Έτσι, εξέτασαν την περίπτωση τόσο από πολιτική όσο και από εκκλησιαστική σκοπιά και δέχθηκαν τις προτάσεις του Ραστισλάβου . Ξεκίνησε, λοιπόν, η ιεραποστολή των αδελφών Κωνσταντίνου και Μεθοδίου, οι οποίοι διακρίνονταν για τη σοφία τους, με σκοπό να φέρουν εις πέρας το δύσκολο έργο του εκχριστιανισμού των Σλάβων στη Μεγάλη Μοραβία.

Οι δύο αδελφοί δέχτηκαν την αποστολή τους με μεγάλη προθυμία και χαρά. Πίστευαν ακράδαντα ότι με αυτό τον τρόπο θα τους δινόταν η ευκαιρία να υπηρετήσουν το θέλημα του Θεού και θα οδηγούσαν στο δρόμο της σωτηρίας τους λαούς των περιοχών που βρίσκονταν πάνω από τα βόρεια σύνορα της Αυτοκρατορίας. Άξιο υπογράμμισης είναι τα λόγια του καθηγητή Η. Ευαγγέλου που τονίζει: «όπως είναι γνωστό σήμερα οι δύο Θεσσαλονικείς αδελφοί Κωνσταντίνος – Κύριλλος και Μεθόδιος δεν έφτασαν στη Μ. Μοραβία ως ιεραπόστολοι σταλμένοι από την Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως αλλά ως διπλωματικοί απεσταλμένοι του αυτοκράτορα, ο οποίος ανταποκρίθηκε θετικά στο αίτημα του ηγεμόνα της Μεγάλης Μοραβίας, Ραστισλάβος. Έτσι η αποστολή τους είχε πρωτίστως διπλωματικό χαρακτήρα και εξυπηρετούσε τις στοχεύσεις της εξωτερικής πολιτικής της Κωνσταντινούπολης, η οποία με την κίνηση αυτή επιδίωκε να διευρύνει τα όρια της πολιτικής και πολιτισμικής ακτινοβολίας της στον

ευρωπαϊκό χώρο ως αντίβαρο στην απώλεια των ανατολικών της επαρχιών και της επιρροής της εξαιτίας της επέκτασης των Αράβων μετά τον 7ο αιώνα» . Προκειμένου, μάλιστα, να διευκολύνουν την προσέγγισή τους προς τους λαούς αυτούς, χρησιμοποίησαν ένα νέο αλφάβητο, βασισμένο στο ελληνικό, το οποίο μπορούσε να αποδώσει τους φθόγγους της σλαβικής γλώσσας , και το οποίο εφηύρε ο Κύριλλος.

Η εφεύρεση ενός νέου αλφαβήτου για την εξυπηρέτηση της λατρείας των Σλάβων βασίστηκε στην αρχή ότι κάθε λαός έχει το δικαίωμα να λατρεύει τον Θεό στη μητρική του γλώσσα. Δημιούργησαν, λοιπόν, το Γλαγολιτικό αλφάβητο. Σε αυτό μετέφρασαν την Αγία Γραφή, πολλά λειτουργικά και θεολογικά βιβλία, καθώς και τη Χριστιανική λειτουργική υμνολογία. Συγχρόνως, έγιναν διδάσκαλοι δεκάδων μαθητών για την επάνδρωση της τοπικής Εκκλησίας με διακόνους και πρεσβυτέρους. Οι τελευταίοι με τη βοήθεια των ισαποστόλων έγιναν άριστοι γνώστες της λειτουργικής παλαιοσλαβικής γλώσσας. Επάνω σε αυτό το γλαγολιτικό αλφάβητο στηρίζεται και η σημερινή Κυριλλική γραφή των σλαβικών εθνών και πάνω σε αυτό αναπτύχθηκε ολόκληρη η γραμματεία τους. Ονομάστηκε δε Κυριλλική προς τιμή του Κυρίλλου-Κωνσταντίνου.

Ο Κωνσταντίνος και ο Μεθόδιος έμειναν στη Μοραβία για σαράντα μήνες και επιδόθηκαν με προσοχή στο έργο τους . Ίδρυσαν ακόμα και μία σχολή στην οποία φοίτησαν νέοι ευγενών οικογενειών, οι οποίοι είχαν την ευκαιρία να διδαχθούν το Γλαγολιτικό αλφάβητο, τη γραμματική της νέας γλώσσας, την Αγία Γραφή και τις ακολουθίες . Συγχρόνως επέκτειναν τη διδασχή στο λαό και βάπτιζαν αυτούς που ασπάζονταν τον χριστιανισμό. Μέσω αυτής της διδασχής έστειλαν τους συνεργάτες τους στους διασκορπισμένους συνοικισμούς της χώρας. Έτσι ο χριστιανισμός, που είχε διαδοθεί έως τότε σε λίγα οχυρά, τα οποία είχαν αποκτήσει και ξύλινους ναούς, διαδόθηκε πλέον από το ένα ως το άλλο άκρο της χώρας μεταξύ όχι μόνο των Μοραβών, αλλά και των Τσέχων, των Σλοβάκων και των Πολωνών.

Ο Κωνσταντίνος με προσευχές και νηστείες δημιούργησε το σλαβοβουλγαρικό αλφάβητο (κιρίλιτσα) και μαζί με τον αδελφό του Μεθόδιο μετέφρασαν το Ευαγγέλιο και πλήθος λειτουργικών βιβλίων στα παλαιοβουλγαρικά. Στάλθηκε σε εκπαιδευτική αποστολή στη Μοραβία. Μετά από αυτό πήγε στη Ρώμη, όπου υπερασπίστηκε, ενώπιον του Πάπα, το δικαίωμα των Βουλγάρων και των Σλάβων να προσεύχονται στη μητρική τους γλώσσα, η οποία αναγνωρίστηκε ως λειτουργική. Ο Πάπας Αδριανός Β' καθαγίασε τις μεταφράσεις.

Ο Αγ. Κύριλλος κοιμήθη στη Ρώμη στις 14 Φεβρουαρίου 869 και ετάφη στην εκκλησία του Αγίου Κλήμεντος της Ρώμης.

